

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Број: 401-00-00199/2021-01/4

Датум: 19. новембар 2021. године

Кнеза Милоша 20, Београд

На основу члана 11. став 2. и члана 36. ст. 6. и 7. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19) и чл. 136. и 137. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење), у претходном поступку, покренутим Закључком Комисије за контролу државне помоћи број: 401-00-00199/2021-01/1 од 23. септембра 2021. године, Савет Комисије за контролу државне помоћи на 99. седници, одржаној 19. новембра 2021. године, доноси

РЕШЕЊЕ

I УТВРЂУЈЕ СЕ постојање државне помоћи коју Филмски центар Србије додељује на основу Јавних конкурса за финансирање и суфинансирање пројеката у култури за 2021. годину у категоријама:

- Суфинансирање производње домаћих дугометражних анимираних филмова;
- Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова за децу и омладину;
- Суфинансирање производње домаћих краткометражних играних филмова;
- Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова;
- Суфинансирање производње мањинских копродукција;
- Суфинансирање производње домаћих краткометражних документарних филмова;
- Суфинансирање производње домаћих дугометражних документарних филмова;
- Позивни конкурс за еминентне домаће редитеље и
- Суфинансирање развоја пројеката адаптације књижевних дела домаћих аутора.

II Државна помоћ из тачке **I** диспозитива **ЈЕ УСКЛАЂЕНА** са правилима за доделу државне помоћи.

III ОБУСТАВЉА СЕ претходни поступак у делу који се односи на доделу средстава на основу Јавног конкурса за финансирање и суфинансирање пројеката у култури за 2021. годину у категорији: Финансирање унапређења и развоја филмских сценарија.

IV Ово решење објавити на интернет презентацији Комисије за контролу државне помоћи.

Образложење

Комисија за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) је, Закључком број: 401-00-00199/2021-01/1 од 23. септембра 2021. године, у складу са чланом 36. став 1. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19), покренула претходни поступак у накнадној контроли, у вези са средствима које Филмски центар Србије додељује на основу јавних конкурса за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији расписаних у периоду од 1. јула 2021. године, закључно са 3. септембром 2021. године. Наведеним закључком Комисија је наложила Филмском центру Србије да се на исти изјасни.

С тим у вези, Филмски центар Србије је, дана 6. октобра 2021. године, дописом број: 01-2339 од 5. октобра 2021. године, доставио Комисији изјашњење на наведени закључак.

Комисија је, затим, Закључком број: 401-00-00199/2021-01/3 од 3. новембра 2021. године, наложила Филмском центру Србије да достави додатне информације, податке и документацију ради потпуног и правилног утврђивања чињеничног стања. Филмски центар Србије се дописом број: 01-2576 од дана 9. новембра 2021. године, који је достављен Комисији дана 12. новембра 2021. године, изјаснио на наведени закључак.

1. Предмет претходног поступка

Предмет претходног поступка је додела средстава на основу Јавних конкурса за финансирање и суфинансирање пројеката у култури за 2021. годину¹ (у даљем тексту: Јавни конкурси).

Комисија је на основу достављене документације, приступила идентификацији постојања државне помоћи, правног основа за доделу државне помоћи, даваоца и корисника државне помоћи, инструмената доделе државне помоћи, планираног трајања, износа и интензитета државне помоћи, као и других околности које су од значаја за утврђивање правилног и потпуног чињеничног стања.

1.1. Опис Јавних конкурса

Комисија је појединачно анализирао услове на основу којих се средства додељују путем Јавних конкурса, узимајући у обзир податке наведене у одлукама Управног одбора Филмског центра Србије о избору пројеката по конкурсима Филмског центра Србије, а пратећи динамику предвиђену Календаром јавних конкурса за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији.

---

¹ Јавни конкурси за финансирање и суфинансирање пројеката у култури за 2021. годину у категоријама: Суфинансирање производње домаћих дугометражних анимираних филмова, Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова за децу и омладину, Суфинансирање производње домаћих краткометражних играних филмова, Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова, Суфинансирање производње мањинских копродукција, Суфинансирање производње домаћих краткометражних документарних филмова, Суфинансирање производње домаћих дугометражних документарних филмова, Позивни конкурс за еминентне домаће редитеље и Суфинансирање развоја пројеката адаптације књижевних дела домаћих аутора.

1.1.1. Суфинансирање производње домаћих дугометражних анимираних филмова

Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних анимираних филмова је расписан 7. јула 2021. године, а планирано је да се за наведене намене додељују средства у укупном износу од 60.000.000,00 динара.

1.1.2. Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова за децу и омладину

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова за децу и омладину, предвиђено је да се под филмом за децу и омладину подразумева филм чија су циљна група првенствено деца и омладина, да је прилагођен њиховом узрасту, ограничен потребама и темама тог узраста, да у први план ставља свет деце, њихове међусобне интеракције, као и интеракције са старијима, са јасним уметничким претензијама и видљивим педагошким учинком. Поред наведеног, предвиђено је да такав филм пре свега подразумева разумљивост, јасноћу излагања, допадљивост, могућност идентификације и поспешивање дечије имагинације.

Наведени конкурс је расписан 7. јула 2021. године, а за наведену намену додељују се средства у укупном износу од 50.000.000,00 динара.

1.1.3. Суфинансирање производње домаћих краткометражних играних филмова

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих краткометражних играних филмова, предвиђено је да се под краткометражним играним филмом подразумева играни филм који траје краће од 30 минута.

Наведени конкурс је расписан 7. јула 2021. године, а средства за наведене намене се додељују у укупном износу од 6.000.000,00 динара.

1.1.4. Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних играних филмова, предвиђено је да се под дугометражним играним филмом подразумева играни филм у трајању од најмање 60 минута.

Наведени конкурс је расписан 14. јула 2021. године, а планирано је да се средства додељују у укупном износу од 121.490.000,00 динара.

1.1.5. Финансирање унапређења и развоја филмских сценарија

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Финансирање унапређења и развоја филмских сценарија, предвиђено је да право учешћа на конкурсима имају искључиво физичка лица, држављани Републике Србије (у даљем тексту: Сценаристи).

Право учешћа немају Сценаристи добитници средстава по ранијим конкурсима који нису испунили доспеле обавезе из или у вези са конкурсом и уговором закљученим на основу конкурса, односно обавезе настале као последица раскида уговора закљученог на основу конкурса према министарству надлежном за послове културе и/или према Филмском центру Србије и/или учесницима у реализацији подржаних пројеката, као и лица повезана са њима, док те обавезе не измире. Такође, право учешћа немају Сценаристи којима је изречена мера забране учествовања на конкурсима Филмског центра Србије, као и са њима повезана лица (до истека забране), као ни они који аплицирају на конкурс са сценаријом за наручени филм, сценаријом за наставни филм, сценаријом за филм намењен маркетингу и реклами, као и сценаријом за филм са порнографским садржајем, садржајем којим се заговара или подстиче дискриминација, мржња или насиље против лица или групе лица због њиховог припадања или неприпадања некој раси, вери, нацији, етничкој групи, полу, сексуалној опредељености или неком другом личном својству.

Наведени конкурс је расписан 14. јула 2021. године, а планирана је додела средстава у укупном износу од 3.878.134,50 динара.

1.1.6. Суфинансирање производње мањинских копродукција

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње мањинских копродукција, предвиђено је да су корисници средстава у обавези да 80% добијених средстава искористе искључиво на територији Републике Србије и то ангажовањем аутора, глумаца и сарадника на реализацији филма који су држављани Републике Србије, затим снимањем, ангажовањем технике, студија и лабораторије на територији Републике Србије.

Наведени конкурс је расписан 28. јула 2021. године, а средства се додељују у укупном износу од 40.000.000,00 динара.

1.1.7. Суфинансирање производње домаћих краткометражних документарних филмова

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих краткометражних документарних филмова, предвиђено је да се под краткометражним документарним филмовима подразумевају документарни филмови у трајању до 50 минута.

Наведени конкурс је расписан 28. јула 2021. године, а планирана је додела средстава у укупном износу од 4.030.000,00 динара.

1.1.8. Суфинансирање производње домаћих дугометражних документарних филмова

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање производње домаћих дугометражних документарних филмова, предвиђено је да се под дугометражним документарним филмовима подразумевају документарни филмови у трајању од најмање 50 минута.

Наведени конкурс је расписан 28. јула 2021. године, а средства се додељују у укупном износу од 27.500.000,00 динара.

1.1.9. Позивни конкурс за еминентне домаће редитеље

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Позивни конкурс за еминентне домаће редитеље, предвиђена је додела средстава за дугометражне игране филмове у трајању од најмање 70 минута у режији еминентног домаћег редитеља. За потребе овог конкурса, под еминентним домаћим редитељем сматра се физичко лице које је држављанин Републике Србије и које је режирало најмање пет дугометражних играних филмова од којих је најмање један учествовао у програмима Канског фестивала и/или Међународног филмског фестивала у Берлину и/или Међународног филмског фестивала у Венецији и/или Међународног филмског фестивала у Торонту.

Наведени јавни конкурс је расписан 4. августа 2021. године, а планирана је додела средства у укупном износу од 70.000.000,00 динара.

1.1.10. Суфинансирање развоја пројеката адаптације књижевних дела домаћих аутора

Јавним конкурсом за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Суфинансирање развоја пројеката адаптације књижевних дела домаћих аутора, предвиђено је да се средства додељују за дугометражни играни филм који представља адаптацију књижевног дела домаћег аутора чиме се директно усмеравају на стварање и промовисање производа од културног значаја. За потребе овог конкурса, под домаћим аутором књижевног дела, подразумева се физичко лице које је држављанин Републике Србије или је био држављанин неке од бивших република ФНРЈ, СФРЈ и СРЈ за време постојања наведених држава.

Наведени јавни конкурс је расписан 3. септембра 2021. године, а средства се додељују у укупном износу од 1.500.000,00 динара.

1.2. Заједничке одредбе

Основ за расписивање Јавних конкурса предвиђен је чланом 18. Закона о кинематографији („Службени гласник РС“, бр. 99/11, 2/12 – испр. и 46/14 – одлука УС) и Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 105/16 и 112/17).

Јавним конкурсима је предвиђен услов да су правна лица и предузетници који учествују на конкурсима уписани у одговарајући регистар Агенције за привредне регистре који се води за територију Републике Србије, са регистрованом претежном делатношћу производње кинематографских дела, аудио-визуелних производа и телевизијског програма или дистрибуције кинематографских делатности, аудио-визуелних дела и телевизијског програма или приказивања кинематографских дела. Такође, један од услова је и да пословни рачуни правних лица или предузетника који учествују на конкурсима нису били у блокади у периоду од дана подношења пријаве на конкурс до дана доношења одлуке Управног одбора Филмског центра Србије о избору добитника средстава по конкурсима, као и да немају неплаћене обавезе по основу пореза и других јавних давања на дан подношења пријаве.

Јавним конкурсима је предвиђено да приликом пријаве на конкурс заинтересовани учесник мора да достави извод са интернет странице Агенције за привредне регистре којим се доказује назив и величина подносиоца пријаве и извод са интернет странице Народне банке Србије на којем се види да продуцент није у блокади.

Поред наведеног, приликом пријаве за доделу средстава, учесници на конкурс достављају и сценарио/синопсис, временски план и продуцентску и редитељску експликацију пројекта које садрже опис пројекта, информације о локацијама на којима се снима пројекат и о датуму почетка и краја пројекта. Такође, доставља се и буџет филма, финансијски план и релевантни докази о начину финансирања пројекта, на који начин је могуће утврдити преглед трошкова пројекта. Најзад, учесник на конкурс је дужан да достави изјаву о претходно добијеним јавним средствима и податке о трошковима који се покривају тим средствима.

Конкурсна комисија за избор пројеката ће анализирати пријаве за учешће на Јавним конкурсима и донети одлуку о избору пројеката у складу са критеријумима утврђеним Законом о кинематографији и Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе. У складу са тим, Филмски центар Србије ће финансирати и суфинансирати пројекте који испуњавају најмање три критеријума од следећих: да је дело снимљено на српском језику или на језику припадника националних мањина у Републици Србији, да су већина чланова ауторске екипе (редитељ, сценариста, композитор, директор фотографије, драматург и монтажер) држављани Републике Србије, да су најмање 90% чланова филмске екипе (филмски глумци и филмски радници) држављани Републике Србије, да је дело са тематиком из културног простора Републике Србије и да је дело у целини или претежно снимљено на територији Републике Србије.

Даље, критеријуми за избор пројеката у кинематографији, према наводима Филмског центра Србије се односе на оригиналност, аутентичност идеје, теме и садржаја сценарија, иновативност, убедљивост сценарија и допринос развоју филмског језика, затим на наративну структуру сценарија, карактеризацију ликова и уверљивост дијалога, оцену доприноса значају домаће кинематографије, допринос сценарија у представљању духа времена. Очекивана привлачност филма за домаћи и међународни културни простор, успешност претходних филмских пројеката редитеља филма (гледаност, учешће на фестивалима, награде), изводљивост пројекта (буџет, сложеност снимања, план и термин снимања) и учешће страних продуцената у снимању су, такође, критеријуми по којима ће се бирати пројекти.

Такође, Филмски центар Србије је одредио да ће се пројекти пријављени на јавни конкурс оцењивати и на основу усклађености пројекта са општим интересом у култури и циљевима и приоритетима конкурса, квалитета и садржајне иновативности пројекта, капацитета потребних за реализацију пројекта (стручни, односно уметнички капацитет и неопходни ресурси), затим финансијски план (развијеност, усаглашеност са планом активности пројекта, економичност и укљученост више извора финансирања) и степен утицаја пројекта на квалитет културног живота заједнице.

Подносилац пријаве је навео да наведени критеријуми за избор пројекта обезбеђују да се одабере културни производ, јер се између осталог приликом одабира пројекта оцењује и

допринос развоју филмског језика, допринос значају домаће кинематографије, допринос сценарија у представљању духа времена, очекивана привлачност филма за домаћи и међународни културни простор, као и степен утицаја на квалитет културног живота заједнице.

2. Давалац и корисници јавних средстава

У конкретном случају, као давалац средстава идентификован је Филмски центар Србије, а средства за реализацију мера предвиђених Јавним конкурсима додељују се из буџета Републике Србије.

Корисници средстава су учесници на тржишту који се разврставају у мала и средња правна лица и то правна лица и предузетници уписани у регистар Агенције за привредне регистре који се води за територију Републике Србије, са регистрованом делатношћу производње или дистрибуције кинематографских дела, аудио-визуелних производа и телевизијског програма или приказивања кинематографских дела. У случајевима када се суфинансира производња било ког аудиовизуелног пројекта који може бити реализован као пројекат више продуцентата од којих се, сваки посебно, може пријавити за доделу државне помоћи са различитих нивоа власти, при чему се кумулација државне помоћи мора сагледати у односу на укупан буџет продукције филма. Корисник у смислу контроле државне помоћи је сваки продуцент појединачно, с тим што се кумулација укупне државне помоћи рачуна у односу на аудиовизуелни пројекат и његов буџет продукције.

3. Трајање мере, висина (интензитет) и инструменти доделе средстава

Укупан планирани износ средстава који се додељује за реализацију свих јавних конкурса је 391.398.134,50 динара, а инструмент доделе средстава је субвенција. Планирано је да додела средстава траје од дана правноснажности одлуке Управног одбора о додели средстава до истека рока за реализацију пројекта у складу са достављеним временским планом Филмског центра Србије.

Средства се могу доделити у висини до 50% (осим за нискобуџетне пројекте² где се може доделити и до 90%) оправданих трошкова, односно укупног буџета кинематографских пројеката који се бирају на основу Јавних конкурса у категоријама: производње домаћих дугометражних играних филмова, производње домаћих дугометражних играних филмова за децу и омладину и конкурс за еминентне домаће редитеље. Јавним конкурсима предвиђено је да у случају да су Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, преко надлежних органа, и правно лице које управља и/или располаже јавним средствима, доделили државну помоћ за производњу аудиовизуелног дела у било ком облику, укупан износ додељених средстава државне помоћи и средстава подстицаја додељених по основу конкретног конкурса, не може бити већи од 50% буџета пројекта, осим за нискобуџетне пројекте, када се може доделити и до 90% укупног буџета пројекта.

² Под нискобуџетним пројектом сматра се пројекат чији буџет филма не прелази износ од 30.000.000,00 динара.

Затим, предвиђено је да се за суфинансирање пројеката производње домаћих дугометражних анимираних филмова и мањинских копродукција додељују средства у износу до 50% буџета продукције.

За разлику од наведеног, висина (интензитет) доделе средстава који износи максимално до 100% оправданих трошкова планиран је за пројекте које је давалац дефинисао као захтевна аудиовизуелна дела, а који се бирају на основу Јавних конкурса у категоријама: производње домаћих краткометражних играних филмова, производње домаћих краткометражних документарних филмова, производње домаћих дугометражних документарних филмова и развоја пројеката адаптације књижевних дела домаћих аутора.

4. Налаз и оцена Комисије

На 99. седници Савета Комисије, одржаној 19. новембра 2021. године, Савет је на основу достављених података и информација и других доступних података оценио постојање и усклађеност државне помоћи садржане у Јавним конкурсима са правилима за доделу државне помоћи.

- Постојање државне помоћи

Узимајући у обзир да је предмет оцене додела субвенција путем Јавних конкурса, Комисија је анализирала постојање државне помоћи односно испуњеност услова у смислу члана 3. став 1. Закона. Наиме, државна помоћ представља сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Имајући у виду да су за реализацију Јавних конкурса предвиђена средства из буџета Републике Србије и то само одређеним корисницима, наведена околност представља јавни расход, чиме је испуњен први критеријум у дефиницији.

Доделом средстава само одређеним корисницима који припадају одговарајућем сектору уз испуњавање квалитативних услова омогућава се да искључиво ти корисници на селективан начин стичу одговарајућу економску предност, чиме се наведена мера не може сврстати као хоризонтална, општа мера намењена свим учесницима на тржишту.

Сходно томе, доделом бесповратних јавних средстава корисницима који их у супротном не би добили на „тржишту“, стиче се повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте, чиме се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту.

С обзиром на то да су средства намењена потенцијалним корисницима активним на тржишту производње кинематографских дела и аудио-визуелних производа, те да се аудио-визуелна дела настала као резултат добијених подстицаја могу дистрибуирати односно чинити доступним и ван Србије као релевантног географског тржишта, Комисија

претпоставља да додела наведених средстава може утицати на трговину са земљама чланицама Европске уније.

Сходно претходном, а у складу са чланом 3. став 1. Закона, Комисија је утврдила постојање државне помоћи која се додељује на основу Јавних конкурса наведених у тачки **I диспозитива** овог решења.

Комисија је оценила да се, у овом случају, ради о низу шема државне помоћи које одговарају условима из члана 3. став 2. Закона.

За разлику од претходног, Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у кинематографији за 2021. годину у категорији: Финансирање унапређења и развоја филмских сценарија, Комисија не посматра као основ за доделу државне помоћи. Наиме, у наведеном конкурсном истакнуто је да право учешћа имају сценаристи и то искључиво физичка лица, држављани Републике Србије, с тим да сценаристи који аплицирају на конкурс са сценаријом за наручени филм, наставни филм, филм намењен маркетингу и реклами и др, немају права учешћа на наведеном конкурсном. Имајући у виду наведено, Комисија сматра да у конкретном случају сценаристи не представљају кориснике државне помоћи у смислу члана 4. став 2. Закона, који дефинише корисника државне помоћи као свако правно и физичко лице, које у обављању делатности производње и/или промета робе и/или пружања услуга на тржишту, користи државну помоћ у било ком облику.

У том смислу, Комисија указује да све док сценариста не пружа услуге писања сценарија и тиме не остварује приходе за ауторска права, средства која добија на име конкурса се не односе на државну помоћ. Чланом 13. став 3. Уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за културу („Службени гласник РС“, бр. 62/21 – у даљем тексту: Уредба) је прописано да ако из одређеног сценарија или пројекта настане аудиовизуелно дело као што је филм, трошкови предпродукције (у конкретном случају трошкови писања сценарија) се уграђују у укупни буџет продукције аудиовизуелног дела и узимају се у обзир приликом утврђивања интензитета државне помоћи. С обзиром да постоји могућност реализације аудиовизуелног пројекта према сценарију за који је сценариста добио средства од Филмског центра Србије или другог даваоца и која у том случају могу представљати државну помоћ за коју постоји обавеза кумулације државне помоћи сходно члану 7. Закона, Комисија упућује Филмски центар Србије да писаним путем обавезе сценаристу да обавести Филмски центар Србије уколико до тога дође. Такође, у вези са претходно наведеним, Комисија указује Филмском центру Србије да је потребно да обавезе учеснике свих јавних конкурса да доставе и информацију о томе да ли су за сценарио, који је саставни део пројекта којим конкуришу, у претходном периоду већ додељена јавна средства, ради кумулације државне помоћи и праћења максимално дозвољеног износа и интензитета у складу са прописима којима се уређује државна помоћ.

У складу са наведеним, одлучено је као у тачки **III диспозитива** овог решења.

- Оцена усклађености државне помоћи

Анализирајући природу Јавних конкурса, њихов циљ, намену и квалификаторне околности, државна помоћ у конкретном случају представља државну помоћ која се додељује за унапређење заштите и очување културног наслеђа, у складу са чланом 5. став 2. тачка 4) Закона сходно којој се државна помоћ може доделити за аудиовизуелна дела и

која може бити усклађена уколико су испуњени услови и критеријуми за доделу садржани у Уредби. С тим у вези, Комисија је Јавне конкурсе оцењивала у односу на Закон и Уредбу.

Комисија је утврдила да је Јавним конкурсима предвиђен услов да пословни рачуни правних лица или предузетника који учествују на конкурсима нису били у блокади у периоду од дана подношења пријаве на конкурс до дана доношења одлуке Управног одбора о избору добитника средстава по конкурсима. У вези са наведеним, чланом 3. став 2. Уредбе је прописано да је државна помоћ за културу усклађена ако се додељује учесницима на тржишту који нису били у тешкоћама у смислу Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13, 119/14 и 23/21-др. прописи) на дан 31. децембра 2019. године. Међутим, како су одредбе које дефинишу учесника на тржишту у тешкоћама претходно наведене уредбе престале да важе, важеће одредбе које ближе дефинишу учесника на тржишту у тешкоћама садржане су у члану 6. Уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи за санацију и реструктурирање учесника на тржишту у тешкоћама („Службени гласник РС“, број 62/21)³. Имајући у виду да је Филмски центар утврдио услове који су строжији од услова прописаних чланом 3. став 2. Уредбе, Комисија сматра да је предметни услов усклађен са чланом 3. став 2. Уредбе, с тим да истиче да је неопходно од доделе државне помоћи изузети и учеснике на тржишту који се налазе у поступку повраћаја државне или помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи).

Имајући у виду да је Планом и програмом за 2021. годину Филмски центар Србије унапред одредио износ средстава субвенција које учесници могу добити по сваком конкурсима, испуњен је критеријум транспарентности прописан чланом 4. Уредбе.

Приликом пријаве за доделу средстава, учесници на конкурсима достављају своје податке, односно назив и величину подносиоца пријаве који доказују изводом из Агенције за привредне регистре, затим опис пројекта, сценарио, временски план развоја пројекта, продуцентску и редитељску експликацију пројекта (деталји везани за статус продукције филма), као и локацију, почетак и крај пројекта. Такође, приликом пријаве, учесници на конкурсима достављају и буџет пројекта, финансијски план, преглед трошкова пројекта, изјаву учесника конкурса о претходно добијеним јавним средствима и средства за која аплицирају. Сходно наведеном, Комисија сматра да су испуњени критеријуми прописани чланом 5. ст. 3. и 4. Уредбе, односно да предвиђена државна помоћ има ефекат подстицаја.

---

³ Учесник на тржишту налази се у тешкоћама ако би без државне интервенције дошло до престанка његовог пословања у кратком или средњем року и ако је на основу података о његовом пословању, испуњен најмање један од критеријума: 1) више од половине уписаног основног капитала друштва са ограниченом одговорношћу изгубљено је због акумулираних губитака који представљају кумулативни негативан износ који је већи од половине уписаног власничког капитала, а који настаје када се од резерви и свих других елемената који се сматрају делом сопственог капитала друштва одузму пренети губици, 2) ако из финансијског извештаја друштва, у коме најмање неколико чланова сноси неограничену одговорност за дугове, произлази да је више од половине капитала изгубљено због пренетих губитака из претходног периода, 3) над учесником на тржишту отворен је стечајни поступак или су испуњени услови у складу са прописом који регулише стечајни поступак да се над њим спроведе стечајни поступак на захтев повериоца, 4) ако учесник на тржишту који се не разврстава у микро, мала или средња правна лица, у току последње две године има однос књиговодственог дуга и капитала већи од 7,5 и ЕБИТДА коефицијент покрића камата био нижи од 1,0.

Предвиђено је да се интензитет државне помоћи утврђује у односу на износ оправданих трошкова што у конкретном случају представља укупан буџет продукције пројекта, у складу са чланом 6. став 1. Уредбе.

Имајући у виду да Јавни конкурси Филмског центра Србије представљају шеме државне помоћи, Комисија сматра да је испуњена одредба члана 12. став 1. Уредбе, будући да се средства додељују за аудиовизуелне пројекте који су директно усмерени на стварање или промовисање производа од културног значаја.

Јавним конкурсима је предвиђено да учесник конкурса, конкурише предлогом пројекта, који представља аудиовизуелно дело у целини. С тим у вези, Јавним конкурсима није предвиђена додела средстава за конкретне продукцијске делатности, тј. појединачне делове ланца продукције аудиовизуелног дела, већ за продукцију аудиовизуелног дела у целини. Сходно наведеном, Комисија оцењује да су испуњене одредбе члана 12. ст. 2. и 7. Уредбе.

Филмски центар Србије је одредио да се средства додељују на основу критеријума за избор пројеката који су дефинисани Законом о кинематографији и Уредбом о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури и који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе⁴. Наведени критеријуми се, између осталог, односе на усклађеност пројекта са општим интересом у култури и циљевима и приоритетима конкурса, квалитет и садржајну иновативност пројекта, капацитете потребне за реализацију пројекта, финансијски план и степен утицаја пројекта на квалитет културног живота заједнице. Поред осталог, приликом одабира пројекта, цени се и допринос развоју филмског језика, допринос значају домаће кинематографије, допринос сценарија у представљању духа времена, као и очекивана привлачност филма за домаћи и међународни културни простор.

На овај начин су испуњене одредбе члана 12. ст. 3, 5. и 6. Уредбе, имајући у виду да је давалац државне помоћи успоставио одговарајући механизам одабира културног производа заснованог на унапред утврђеним критеријумима, из чега проистиче да је државна помоћ директно усмерена на стварање или промовисање производа од културног значаја.

Филмски центар Србије је одредио да се износ средства која се додељују на основу конкурса, одређују у односу на достављени буџет продукције. С тим у вези, Комисија је утврдила да је одређено да висина (интензитет) државне помоћи може бити до 50% буџета продукције, ако се додељује за суфинансирање производње домаћих дугометражних анимираних филмова, домаћих дугометражних играних филмова, домаћих дугометражних играних филмова за децу и омладину, филмова еминентних домаћих редитеља и мањинских копродукција. У случају производње домаћих дугометражних играних филмова, домаћих дугометражних играних филмова за децу и омладину и филмова еминентних домаћих редитеља, уколико се ради о нискобуџетним филмовима, висина државне помоћи може да се повећа у износу до 90% буџета продукције.

---

⁴ Комисија је Решењем број: 110-00-00008/2016-01 од 28. новембра 2016. године оценила као дозвољену државну помоћ која се додељује на основу Предлога уредбе о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе.

За разлику од наведеног, максимални интензитет државне помоћи која се додељује за суфинансирање производње краткометражних играних филмова, краткометражних документарних филмова, дугометражних документарних филмова и развоја пројеката адаптације књижевних дела домаћих аутора, утврђен је у износу до 100% оправданих трошкова, односно буџета пројекта, а које је давалац одредио као захтевна аудиовизуелна дела.

Наведено је у складу са чланом 14. Уредбе којим је прописано да дозвољени интензитет државне помоћи за продукцију може да износи максимално 50% оправданих трошкова, али да може да се повећа до 100% оправданих трошкова за захтевна аудиовизуелна дела и копродукције у које су укључене државе са листе коју утврђује министарство надлежно за послове финансија, као и то да се под захтевним аудиовизуелним делом подразумева дело које је као такво дефинисао давалац у тренутку израде шеме или доделе помоћи, на основу претходно утврђених критеријума, а односе се на филмове чија је једина оригинална верзија на српском језику, кратке филмове, први и други филм режисера, документарне или нискобуџетне филмове или друга дела чија је комерцијална експлоатација на тржишту отежана.

Комисија је утврдила да је Филмски центар Србије одредио да су корисници, који ће добити средства за производњу мањинских копродукција, у обавези да 80% добијених средстава искористе искључиво на територији Републике Србије и то ангажовањем аутора, глумца, сарадника на реализацији филма који су држављани Републике Србије, као и снимањем, ангажовањем технике, студија, лабораторије на територији Републике Србије. У вези са наведеним, Комисија сматра да је испуњен члан 16. Уредбе, који се односи на то да давалац може условити доделу државне помоћи обавезом потрошње одређеног дела буџета продукције аудиовизуелног дела на територији Републике Србије, у ком случају максимални издаци који су подложни обавезама потрошње у Републици Србији могу да износе максимално 80% укупног буџета за продукцију.

Од посебног значаја за Комисију представља околност којом се учесник конкурса ограничава на претходно истакнуте максималне интензитете, нарочито ако је претходно користио средства додељена са републичког, покрајинског или локалног нивоа за суфинансирање истог пројекта, при чему износ који, уз средства која је већ добио, не сме прећи 50% буџета продукције пројекта, односно 90% буџета продукције нискобуџетних пројеката. Поред наведеног, а узимајући у обзир да је Филмски центар Србије обавезао заинтересоване учеснике на конкурс да доставе изјаву да ли им је и по ком основу претходно додељена државна помоћ за исто кинематографско дело, Комисија сматра да је испоштовано правило кумулације из члана 7. Закона и члана 18. Уредбе.

Имајући у виду да су испуњени сви услови и критеријуми из Уредбе, Комисија констатује да Јавни конкурси представљају усклађене шеме државне помоћи, те да се средстава на основу Јавних конкурса додељују ради унапређења заштите и очувања културног наслеђа, у складу са чланом 5. став 2. тачка 4) Закона.

У складу са наведеним, одлучено је као у тачки **II диспозитива** овог решења.

Комисија је, у складу са својим надлежностима, овом приликом само утврдила да ли је предметна државна помоћ у складу са правилима за доделу државне помоћи, у циљу заштите слободне конкуренције на тржишту, али даља контрола трошења јавних средстава

и коришћење тих средстава је на даваоцу државне помоћи, који је у складу са чланом 19. став 2. Уредбе, у обавези да врши надзор да ли корисник државне помоћи троши средства у предвиђеном износу и за намену за коју су му та средства додељена, као и то да ли је корисник државне помоћи испунио своју обавезу због које су му средства и додељена и која је била предвиђена као услов за доделу државне помоћи.

У циљу обезбеђивања транспарентности у додели државне помоћи, одлучено је као у тачки **IV диспозитива** овог решења.

Упутство о правном средству:

Ово решење је коначно у управном поступку.

Против овог решења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина 9, у року од 30 дана од дана пријема.

За подношење тужбе плаћа се судска такса у износу од 390 динара прописана Законом о судским таксама („Службени гласник РС“, бр. 28/94, 53/95, 16/97, 34/01 - др. закон, 9/02, 29/04, 61/05, 116/08 - др. закон 31/09, 101/11, 93/12, 93/14, 106/15 и 95/18).

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Владимир Антонијевић, с.р.

Доставити:

- Филмском центру Србије, ул. Коче Поповића број 9/III, 11000 Београд; и
- архиви.